

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
303/67.06.2016

Comitetul permanent al Senatului
Nr. 112 / 14.04.2016

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.321/2009 privind comercializarea produselor alimentare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B112 din 16.03.2016,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Prezenta propunere legislativă vizează completarea unor prevederi din Legea nr.321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, demersul își propune ca prin introducerea unor reguli să se asigure accesul pe piață a tuturor producătorilor locali, zonali și naționali, precum și reapariția pe piață a produselor românești cât și readucerea prețurilor la un nivel decent.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a transmis Consiliului Legislativ spre avizare, cu adresa nr.B85 din 10 martie 2016, o altă propunere legislativă având ca obiect de reglementare modificarea și completarea actului normativ de bază, cuprinzând unele dispoziții similare, pentru care s-a emis Avizul favorabil cu observații și propuneri nr.316/6.04.2016.

Pentru sistematizarea legislației și adoptarea unor soluții unitare, este recomandată dezbateră concomitentă a celor două propuneri și adoptarea unui singur act normativ.

De asemenea, Consiliul Legislativ a avizat, în anul 2015, mai multe inițiative legislative prin care erau reglementate, parțial, soluții legislative care se regăsesc și în prezentul proiect. Aceste inițiative se află, în prezent, în procedură legislativă la Camera Deputaților.

3. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, semnalăm faptul că, deși propunerea legislativă se dorește a fi o soluție la problemele producătorilor naționali, aceasta poate conduce la restrângerea libertății comerciale a operatorilor economici, creșterea costurilor și a sarcinilor administrative ale acestora. Mai mult decât atât, această politică contrastează cu forma de comerț liber din cadrul Uniunii Europene, unde barierele de orice fel sunt menținute la minim.

De asemenea, prin introducerea unor astfel de dispoziții obligatorii se are în vedere o posibilă discriminare între produsele importate și cele autohtone și, respectiv între produsele alimentare atestate tradițional și alte produse fabricate în România.

În acest context, amintim dispozițiile articolului 28 (ex-art.23 TCE) al Tratatului de Funcționare al Uniunii Europene (TFUE), care reglementează principiul comerțului liber între statele membre și articolul 34 (ex-art.28 TCE) referitor la interdicția restricțiilor și a măsurilor echivalente, precizându-se că „...*între statele membre* sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent”.

Precizăm, de asemenea, că măsurile propuse în vederea modificării și completării Legii nr.321/2009 **nu se corelează** cu prevederile Directivei nr.70/50/CEE a Comisiei din 22 decembrie 1969 în temeiul articolului 33 alineatul (7) privind eliminarea măsurilor cu efect echivalent cu cel al restricțiilor cantitative la import care nu sunt reglementate de alte dispoziții adoptate în temeiul Tratatului CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr.13 din 19.01.1970, care „reglementează măsurile, altele decât cele aplicabile în mod egal produselor naționale și produselor importate, care împiedică importurile care ar fi putut avea loc în absența lor, inclusiv cele care fac importurile mai dificile sau oneroase față de desfacerea producției naționale”.

În această directivă „...sunt prevăzute în special măsurile care supun importul sau desfacerea produselor importate, în orice stadiu de comercializare, unei condiții – alta decât o formalitate – cerute numai pentru produse importate sau unei condiții diferite și mai greu de îndeplinit decât cea cerută pentru produsele naționale”. De asemenea, sunt prevăzute în special măsurile care favorizează produsele

naționale sau le acordă acestora o preferință, alta decât un ajutor, însoțită sau nu de condiții, aceste măsuri producând efecte restrictive asupra liberei circulații a mărfurilor.

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă trebuie să fie pusă în acord cu normele Uniunii Europene privind funcționarea pieței unice concurențiale.

4. Sub rezerva celor de mai sus, la actuala formă a proiectului, se rețin următoarele observații și propuneri:

a) La articolul unic, data apariției Monitorului Oficial în care s-a publicat Legea nr.321/2009 se va scrie desfășurat, respectiv „20 noiembrie 2009”.

b) La pct.1, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea părții dispozitive, astfel:

„1. La articolul 2, pct.12 se modifică și va avea următorul cuprins :

„12. vânzarea în pierdere ...”.

c) La pct.2, partea dispozitivă, expresia „cu următorul conținut” se va înlocui cu expresia „cu următorul cuprins”, iar textul propus va debuta, astfel :

„(1¹) Serviciile”.

Referitor la textul propus, semnalăm că stabilirea unui quantum maxim al obligațiilor solicitate de către comercianți producătorilor la 5% din valoarea mărfurilor comercializate, ar putea fi interpretată în sensul instituirii unei discriminări în raport cu ceilalți producători din cadrul Uniunii Europene.

d) La pct.3, expresia din partea dispozitivă „după cum urmează.” se va înlocui cu expresia „cu următorul cuprins:”.

Referitor la conținutul **art.10¹ alin.(1)**, în formularea actuală, acesta ar crea, în mod indirect, o situație discriminatorie pentru ceilalți producători din Uniunea Europeană, cărora li s-ar putea restrânge spațiul de expunere și desfacere cu efect direct asupra cantității produselor vândute, afectând în același timp și consumatorul român.

Precizăm că, referitor la o altă propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.321/2009, Consiliul Concurenței¹ a considerat că obligarea supermarketurilor de a pune la dispoziția producătorilor români zone speciale de desfacere a produselor alimentare poate „conduce la restrângerea libertății comerciale a agenților economici, creșterea costurilor și sarcinilor administrative”,

¹ A se vedea punctul de vedere (p.4) al Consiliului Concurenței, înregistrat cu nr. 6131/19.06.2016 (disponibil la adresa <http://www.consiliulconcurentei.ro/ro/documente-oficiale/concurenta/avize-si-pdv.html>)

contrastând cu „forma de comerț liber, unde barierele de orice fel sunt reținute la minimum”.

Pe de altă parte, în legătură cu soluțiile propuse pentru acele două alineate ale art.10¹, semnalăm că alin.(1) vizează **stabilirea suprafeței spațiilor de expunere și vânzare** alocate producătorilor români la cel puțin 50% din totalul suprafeței folosite pentru comercializarea alimentelor, în timp ce **alin.(2)** se referă la **cantitatea de legume și fructe din import** care poate reprezenta, în perioada decembrie-februarie, maximum 70% din ofertă.

Întrucât sunt reglementate aspecte distincte, alin.(2) nu poate constitui o normă derogatorie care vizează o cantitate de legume și fructe de la o dispoziție referitoare la asigurarea spațiului de expunere și desfăcere destinat produselor producătorilor români/locali, unitățile de măsură fiind diferite: kilograme/tona - pentru cantitățile de fructe și legume, respectiv m² - pentru suprafața spațiilor de expunere și vânzare.

Totodată, sugerăm să se analizeze dacă nu ar trebui făcută o diferență între importurile intra-UE și importurile din afara Uniunii Europene. Din Expunerea de motive și din cuprinsul proiectului, reiese faptul că nu se face nicio distincție între aceste importuri.

De asemenea, limitarea cantității de legume și fructe din import la 70% din ofertă încalcă prevederile **art.34** din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) care stipulează că: „Între statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent”.

Într-un context similar, Consiliul Concurenței a subliniat că statele membre „trebuie să se asigure că nu există discriminări privind condițiile în care bunurile sunt achiziționate și vândute între cetățenii acestora”².

În baza art.36 TFUE, o asemenea restricție poate fi justificată „pe motive de morală publică, de ordine publică, de siguranță publică, de **protecție a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor sau de conservare a plantelor, de protejare a unor bunuri de patrimoniu național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau de protecție a proprietății industriale și comerciale**” și „nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție disimulată în comerțul dintre statele membre”.

De asemenea, art.38 alin.(2) din TFUE stipulează: „Cu excepția unor dispoziții contrare prevăzute la articolele 39–44, normele

² A se vedea în acest sens și punctul de vedere al Consiliului Concurenței înregistrat cu nr. 3627/27.04.2015 referitor la o altă o altă propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 321/2009 (disponibil la adresa <http://www.consiliulconcurenței.ro/ro/documente-oficiale/concurenta/avize-si-pdv.html>)

prevăzute în vederea instituirii sau funcționării pieței interne se aplică produselor agricole”.

e) La **pct.4** sugerăm revederea numerotării, întrucât numai alin.(1) al art.11 are litera a) și b), după care ar putea urma lit.c); în această situație, partea dispozitivă a pct. 4 ar trebui să fie reformulată, astfel:

„4. La articolul 11 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit.c), cu următorul cuprins :

c) nerespectarea dispozițiilor ...” .

În textul prevăzut pentru **lit.c)**, întrucât după republicare, Legea nr.21/1996 nu a mai suferit intervenții legislative, este necesară eliminarea sintagmei „cu modificările și completările ulterioare”.

Pe de altă parte, semnalăm că **art.11 alin.(1) lit.c)** instituie recidiva contravențională, instituție care nu este prevăzută în Ordonanța Guvernului nr.2/2001. Dacă se dorește derogarea de la legea generală, reglementarea ar trebui completată cu indicarea modalității de ținere a evidenței contravențiilor săvârșite în acest domeniu și a instituției competente în acest sens.

Totodată, precizăm că sancțiunea constând în „ridicarea autorizației de funcționare” ar putea constitui doar o sancțiune contravențională complementară, aplicată, în mod obligatoriu, pe lângă sancțiunea principală a amenzii. Or, din redactarea textului nu rezultă cu claritate acest lucru, putându-se interpreta că în caz de „recidivă” ar urma să se aplice doar sancțiunea constând în „ridicarea autorizației de funcționare”. Mai mult decât atât, semnalăm că imprecizia textului rezultă și din utilizarea expresiei „se poate merge până la”, întrucât nu se stabilește niciun criteriu referitor la modalitatea de individualizare a sancțiunii.

Pentru toate aceste motive, este necesară reanalizarea și reformularea corespunzătoare a textelor.

f) La **pct.5**, sintagma din partea dispozitivă „se completează după cum urmează” se va înlocui cu expresia „va avea următorul cuprins:”.

(1) Contractele”.

Totodată, sugerăm să se reanalizeze norma sub aspectul retroactivității.

PREȘEDINTE
dr. Drăgoș ILIESCU

București
Nr. 345/13.04.2016

Lege privind comercializarea produselor alimentare

1 promulgată prin D. nr. 1470/2009 M. Of. nr. 705/20 oct. 2009

Decret pentru promulgarea Legii privind comercializarea produselor alimentare

2 modificări prin L. nr. 247/2010 M. Of. nr. 844/16 dec. 2010

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare

*modifică art. 2 alin. (1), art. 2 alin. (2) pct. 5, 6, 10 și 11, art. 4 alin. (1), art. 8, art. 9, art. 11 alin. (2), art. 13 alin. (2);
introduce pct. 2_1 și 10_1 la art. 2 alin. (2), alin. (5) la art. 7;
abrogă art. 2 alin. (2) pct. 2 și 3, art. 10*

340